Κωνσταντ

Κωνσταν ὁ Φραντζῆς

Τῇ 29η Ἀπριλίου 1928

Ἐν Καβάλλᾳ.

Ἀγαπητὴ κ. Ἐφροσύνη.

Ἔμαθον ἀπόψε ἡμιτελεσμένον τὸ θιανόν αὐτὰ ποὺ σᾶς γράφω. Τὸ ὄνομά του εἶναι Κωνσταντῖνος Κινάδογγος υἱὸς τοῦ Ἀποστόλου Μάθουσογγοῦ αὐτὸς ἦτο ἐξάδελφος πρῶτος τοῦ Μάθουσογγου τοῦ πιθανοῦ.

Ὁ Κωνσταντῖνος Κινάδογγος ἦτο ἀμαξηλάτης εἰς ἕνα ἀτμόπλοιον ἡμπουβαρούσαν ξύλα ἀπὸ τὰ βουνὰ ἡ ἐρχόταν τὰ εἰς τὸ Καραούλιον εἰς τὸν μπρὰ Παπαζῆ.

Ἀπὸ ἐκεῖ περνοῦσαν Ἀρβανίτοι Τοῦρκοι μὲ πρόβατα διὰ τὴν Κωνσταντσαν, ἡ εἰς ὅποιον ἀγρὶ βραδιάζοντα ἔπρεπαν νὰ βάλουν τὰ πρόβατα τοῦ πουνάρι νὰ βάλουν τὰ δίκτυα των μέσα ἡ μάλιστα ἐν καιρῷ χειμῶνος ποὺ θυμοῦσαν τοὺς χριστιανοὺς ἀθηνοτρόφους. Ἔλεγαν νὰ πάῃ ἡ εἰς τὸ ἀγρὶ ὅπου ἦτο ὁ Κινάδογγος ἡ νὰ βάλουν τὰ πρόβατα των ἔξω ἡ νὰ βάλουν τὰ δίκτυα των αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀπεφάσισε νὰ μὴ νυστάξῃ τοὺς χριστιανούς. Ἀμέσως πῆρε ἕνα φαρδὶ ἡ τὸν ἀπόνυξε τὸν ρωθόνι οἱ Ἀρβανίτες τὶ τὰ τὸν κάνῃς τὸν φαρδὶ ἡ ὁ Κινάδογγος ἀπάντησεν ὄτι αὔριον τὰ νταίγω εἰς τὸ βουνὸν νὰ κόψω ξύλα ἡ πρέπει ὁ φαρδὶς νὰ κάθῃ κοντά.

Ἅμα οἱ Ἀρβανίτες κοιμήθηκαν αὐτὸς τοὺς ἔκοψε ὅλους μὲ τὸν φαρδὶ ἔπειτα ἤνοιξεν γάλον ἡ τοὺς ἔριξε μέσα ἔβγαλε ἡ τὰ πρόβατα των ἔξω ἀπὸ τὸ ἀγρὶ ἡ πῆρε τὰ δίκτυα των μέσα.

Καὶ ἔφυγε ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰς τὰ βουνὰ ἡ ἔγινε μπόλης. Ὅχι ὅμως μετὰ νὰ φοβηθῇ ὁ ἴδιος ἀφοῦ νὰ βοηθῇ ἡ νὰ μὴ νυστάξῃ τοὺς χριστιανούς.

όργανα πορίζοντα παντρεύουν πολλά χήρες κοντόνοι
τοὺς γεωργοὺς τοὺς τσιφλικοὺς πολὺ ὅλαι εἶχαν ἀνάγκην ἀπὸ
μία ~~[illegible]~~ τοὺς ἔστερνε. Καὶ ὅλαι πάδενα τὸ βοῦδι τοῦ
γεωργοῦ ἀμέσως τὸν ἔστερνε βοῦδι.
Τώρα πολλοὶ ἔσταθεν εἰς τὰς ἐυφυΐας ὅσοις παντρεμένοις
ἀφεμένες εἶχεν ἡ ἐυφυΐα τῆς Τσερνάς ἤταν τώρα τοῦ
Κιριάδογλου ἡ πολλὴ ἄλλα ἀφεντεμένα ἔστεκε.
οἱ Τοῦρκοι πολὺ τὸν κοβηδήνανε τὸν βάλανε Κιουτοόνι
Μοοιοβ. Ἔκανε γηνδὴς 35 ἔτη ἡ ἐφόνευσε (1025
Τοῦρκους ~~[illegible]~~ ἡ πρεβαντίαν εἰς τὴν Ἡράκλειαν πολὺ
νὰ γίνῃ γηνδὴς, ἡ ὅλαι ἔγινε γηνδὴς δὲν ἤθελε πολὺ
εἰς τὴν γηνδὴς ~~[illegible]~~ ἀλλὰ τὴν ἔστερνε ἀπὸ ὅλα τὰ καλὰ
ἡ τὴν εἶδε δὲν τὰ παντρεμένη ἐνόσω εἶμαι ἐγὼ εἰς τὴν
χώρα ἄμα τὰ ἀποθάνω τότε νὰ παντρευθῇς.
οἱ Ἀρβανίταις πολὺ τὸν κοβηδήνανε ὅλαι τὸν βάλανε πρέβαντα
διὰ τὴν Κωνσταντίνα ἕως τὴν Ἀδριανούπολιν τὰ βάλανε
οἱ ἴδιοι ἀπ' ἐκεῖ ἡ πάλιν τὰ σέρνανε μὲ βουβάλους τοιμένα
ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ Κιριαδογλου.
Εἶχε ἡ ἕνα συναίλερο βούβαλον αὐτὸν τὸν συνέφεβον
οἱ Τοῦρκοι τὸν πάνε εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Κωνσταντίνας
ἐκεῖ τὸν εἶχαν εἰπῆ ἂν μὰς παραδώσῃς τὸν Κιριάδογλον τὰ σοῦ
χαρίζει ὁ βασιλεὺς τὴν χώρα σου ἡ τὰ σοῦ χαρίζει τὸ δέκατον
τῆς Ζαγορίας νὰ τὸ σέρνῃς ἐσύ. / Τὸ ὄνομα τοῦ βουβάλου ἦτο
Νικόλας. Τὸν Βούβαλον τὸν βάλανε ἀπὸ τὴν φυλακὴν
ἡ πάνε ἡ πῆρε τὸν Κιριάδογλον τὸν εἶπεν ὅτι ἔφυγε ἀπὸ
τὴν φυλακὴν. Καὶ εἶχε εἰπῆ εἰς τὸν Κιριάδογλον ὅτι
ἐγὼ ἀπὸ τὸν Κεφαλονιά εἶναι ἕνα τσιφλίκι ὅσον ὁ ἴδιος
θέλῃς εἶναι πολὺ πρόσωπος ἡ μένει ἐκεῖ ἡ νὰ πάγῃς νὰ
τὸν συλλάβῃς ἡ νὰ φέρῃς τὰ χρήματα τὸν καλὲς
τὸν Κιριάδογλον ἡ ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ.
Πῆγαν λοιπὸν εἰς τὸν Κεφαλονιά ἤδη ἕνα χάσι ἐκεῖ νὰ
τὸν βάνε ἀφοῦ πάγανε παρὰ κοιμήθηκαν ἄμα εἶδε ὁ Βού-
βαρος ὅτι κοιμήθηκε ὁ Κιριάδογλος σηκώθηκε νὰ εἶδε εἰς
τὸν χαντζὴ νὰ εἰδοποιήσῃ εἰς τὴν ἀδικοφίαν ὅτι ὁ Κιριάδο-
γλος εὑρίσκεται εἰς τὸ χάνι. Ἀμέσως χωροφυλακὴ ἡ σπίτια
50 ἄνδρωποι περικυκλώσανε τὸ χάνι ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα
τοῦ χανιοῦ βάλανε παδέκρεμς σκοπιὰ ἡ πόρτες.
Τότε ὁ βούβαρος εἰδοποιεῖ τὸν Κιριάδογλον ὅτι τὰ μὰς σιάσῃ
τὸ χάνι τὰ περικυκλώνανε νὰ γυνδώσῃ ἡ ἐμένα. Ἀμέσως ὁ
Κιριάδογλος πεταχτήκανε ἀπὸ τὸν ὕπνον πέρνει τὸ ὅπλον του ἡ τὸ
μαχαίρι ἡ γυνάφη πόσος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ τὰ μὲ σιάσῃ ἐμένα
ἡ θέλει ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ χανιοῦ, κόψις θέλει ἔξω
μὲ ὁρμὴ πέφτει ἐπάνω εἰς τὰ παιδόκρεμα κόπτει νὰ σκοτώσῃ νὰ
πέφτῃ πέφτῃ πάνω ἡ ~~[illegible]~~ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸν σιάσανε.
Τοῦ ἔτους 1845.
Ἤτο ἡ ἄλλος γηνδὴς ἀπὸ τὸ Κεφαλὴν ~~[illegible]~~ Παπαφλέσσας ὀνομαζόμενος
τοῦ Ζδρανὴ τοῦ Παπαφλέσσα τοῦ Ζηγυβρίανοῦ θεῖος. αὐτὸς ἀπεφά-
σισε μὲ ἄλλους μαζὶ νὰ τὸν σώσῃ νὰ πάνε εἰς τὸ Τοφφίν Κα-
ράσσαν ἡ ὁδεύγανε τὸ Κεφαλιά εἰς τὴν Ζηγύβρειαν νὰ σηκω-
θῇ ἀπὸ τοὺς τρούχορδας διὰ δαφάσσης ἡ διὰ ζηρᾶς τὰ φέ-
ρουν τὸν Κιριάδογλον. Οἱ τρούχορδες τῆς Ζηγυβρίας εἶχαν εἰς τὸν
Κεφαλιά ὅτι θὰ τὸν φέρουν διὰ δαφάσσης. Ἀλλὰ ἐσὺ νὰ σοῦ
διὰ ζηρᾶς διότι ~~[illegible]~~ ὅλαι τὰ γυνδόσουν τὸν Κιριάδογλον τὰ
παιδοτρέφουν οἱ Τοῦρκοι ὁρόφηκον τοῦ χωριὸ τρεμόδεκον
εἶναι νὰ χαθῇ ἕνας ἄνδρωπος παρὰ χωριὸ ὁρόφηκο.
ἡ ὁ Κεφαλιάς εἶπε εἰς τὸν Παπαφλέσσαν ὅτι θὰ τὸν φέρουν διὰ
ζηρᾶς. ἡ ἡ συμφωνία εἶχεν νὰ πάῃ εἰς τὸ Κοντιούδες ἡ τρεμένας
ἐκεῖ ὅλαν ὅμως μάθανε ὅτι τὸν φέρανε διὰ δαφάσσης πῆραν

εἰς τὸ τσιφλίκι καὶ κάναν κομάτια τὸν Κεφαλᾶ διὰ νὰ τοῦ φέρῃ. Τὸν βούβαρον τὸν κρεμάσαν εἰς τὴν ζηρόβρυσιν ὅπου δὲ νὰ τὸν δαρήσουν τὸ δένα τὸν δαρήσαν τὴν κεφαλήν. Ὁ Κινέδογγος παθέρα ὅτι τὸν φόδοσε ὁ Βούβαρος ἢ ὅλον δὲ νὰ τὸν κρεμάσουν εἰς τὴν ζηρόβρυσιν τὸν εἶπεν ἐγὼ ἔσενα σὲ εἶδα ἀφτά ἐσύ ἔμενα δὲν δὲ με εἴδες ἢ τὸν Κινέδογγον τὸν κρεμάσαν εἰς τὴν Τρεμπῶ

Τὸ Φραγοῦδι

Ὁ Κωδὴς Κινέδογγος ὁ Βοϊβοδᾶς, τοὺς Τουρκοὺς δαναδόν ἢ τοὺς ρομιοὺς ἄλλα ἀκούει φαρί ἢ τοὺς γυνδόνη.
Ἄιδε βάιδιά καρὰ ἀρδιά, ἄλλα φαρηκάρια, νὰ φέρνει τὸ Παρᾶφυαφῆ τῆς Τόρνου τὸ κονδοῦρι. Νὰ φάγου νὰ τὸν φιλόσοφια, [9] φόρεσε ἢ ἔπιανε ὅτον ὕφο ποῦ κυριάζε, τρὶς μαχαιριές τὸν βάρεσε τὸ δεξὶ τὸν χέρι φτὸς εἶναι ποῦ με βαρύ φτὸς εἶναι ποῦ με δαναδόν, κιόλας εἶναι ὁ Τοεδιανὸς ποῦ τέρη τὸ φαρεμάνι / ὡς τόδε ἐγὼ παράγγεφα με τὸν Δεδοῦν Χαντῆ, νὰ σὲ ἴδῃς γρόσια ἢ γρουρία ἄλλα φορά, ἐγὼ τὰ γρόσια τὰ ἔσδειρα με δένα σοβαρίδαν φέντα φῶρα τὰ γρουρία ἢ φέντα τῶν ἄλλα φορά

Τόσα μόνον ἔμαθα.

Κῆ Ἐρωτίν ὁ σεβαστὸς παπᾶς ὅλον εἶχον ἐδῆ με εἶπεν διὰ τὴν μηχανὴν ὅπου βρέθη πολλὰ τὸ εἶχα εἰπῶ τὸν Δ. Ἔγον ἢ παρακαλῶ πολὺ νὰ μοῦ γράψῃς τόσα τὰ κωδῆς μία μηχανὴ ἀπὸ τὴν Ἐνρώπην ἕως τὴν Καλλάφαν ἢ τὴν γεωγραφίαν τῆς Παναγίας τὰ τὴν βρέφη ἢ τὰ τὴν σταύρω.

Τὰ σοῦ παρακαλέσω κ. Ἐρωτίν νὰ φῆς εἰς τὸν κ. Μεβλάδην ὅτι αὐτὸς ὁ ἀποδιευθυντὴς τῆς Φραούρης Κάβρος εἶναι ἕνας καλὸς ἄνδρωπος ἕνας τὴν προσέχει ὅσας φορὰς φῆς ὁ κ. Μάρκαδης ὁ τιμητὴς κρίνοντας